

הַפֶּתַח הַחֵבֶרֶד לְהַר עֵינָם

סֵפֶר

זֶהר הַקְדוּשָׁה

עִם בְּאוּר
הַפֶּתַח וְהַחֵבֶרֶד

מֵאֵמֶר לְפָרֶשֶׁת יִתְרוֹ

בְּחֻצַּת יִשִׁיבַת "אֲבִיר יַעֲקֹב"
מוֹסְדוֹת "אוּר מֵאִיר שְׂמַחָה" נִהְרִיָּה
עַל שֵׁם נ"ק אֲדַמוּ"ר רַבִּי מֵאִיר אֲבִיחַצִירָא זִיע"א

מִתְדַּוֵּרֶת קֶרֶן סֵלִילֵי בִּיכָה

זֶהר הַקְדוּשָׁה

זֶהר הַקְדוּשָׁה

מצות סנהדרין גדולה וקטנה

ערה: **פְּקוּדָא בְּתַר דָּא, לְקַבְּלַ בֵּית דִּין הַגְּדוֹלָה עֲלֵיהוּ, בִּינָה, מִסְטָרָא הַגְּדוֹלָה אֲקָרִי אֱלֹהִים, בֵּית דִּין הַגְּדוֹלָה, רַב בְּדִינֵי, וְרַב בְּזָכוּי,**

הַכֶּתֶר וְהַכְּבוֹד

מצות סנהדרין גדולה וקטנה

במאמר זה יבאר שנצטוו ישראל לקבל עליהם לדון על ידי בית דין הגדול, ויבאר הרעיא מהימנא שהוא מכוון כנגד הבית דין העליון של הבינה ששם אף שהוא בחינת 'אלהים' שהוא דין, החסד גובר שם, ולכן כשמעשי האדם יהיו הגונים וישרים יזכה שידונו אותו בבית דין הגדול^א.

פְּקוּדָא בְּתַר דָּא - במצוה שלאחר מכן, נצטוו ישראל, **לְקַבְּלַ בֵּית דִּין הַגְּדוֹלָה עֲלֵיהוּ** - לקבל עליהם דיני בית דין הגדול, ומבאר הרעיא מהימנא טעם הדבר שהוא מכוון כנגד בית דין העליון שיש בו שני בחינות, א. **בִּינָה** שהיא, **מִסְטָרָא דְגְדוּלָה** - שמצד החסד שבה נקראת 'גדולה',

ב. **וְאֲקָרִי אֱלֹהִים** - מפני שבינה בעצמה היא בחינת 'אלהים', ולכן נקרא **בֵּית דִּין הַגְּדוֹל** מפני שהוא **רַב בְּדִינֵי** - גדול בדיניו מצד ששורשו מהבינה שממנה מתעוררים הדינים, ומצד זה נקרא 'בית דין', **וְרַב בְּזָכוּי** - וגדול בזכויותיו מצד החסד שבו, ולכן כח הרחמים והחסדים גוברים שם, ומצד זה נקרא 'הגדול'.

מקורות וצינים

בדינו' ואינה רב בזכויו, אמנם בהיות הבינה נוטה אל הימין מצד החסד כולה ממש אינה דין כלל, וא"כ לא תהיה בית דין, לזה אמר 'בינה מצד גדולה' בבחינתה דין דיינו 'אתקרי אלהים' בענין שהיא בחינתה דין, ומצד החסד דיינו שיתוף שתי בחינות 'בית דין הגדול' בית דין שם אלהים הגדול אל הימין, ויהיה הענין 'רב בדינו' משום דמתמן מתערין דינו, ועיקר הדין ומקורו משם, 'רב בזכויו' כי הרחמים גוברים שם, ובהיות האדם נדון משם גורם להתעורר הרחמים מלמעלה ולבטל הדין מעיקרו, והטעם כל מקום שיש דין למטה אין דין למעלה וכיון שיקבל האדם דין בית דין הגדול למטה אין דין למעלה מפני שיושפע הדין ויתעוררו הרחמים מעיקרו ושורשם. עכ"ל.

אמנם הרמ"ז מבאר באופן אחר וז"ל: 'בינה מסטרא גדולה' וכו', איתא בספר אדם ישר (ע"ה ש"ה פ"ד) שאימא יוצאת בין דרוני דאבא שהם שב"א סגול, עיי"ש. ואמנם ידוע שעיקר שורשה הוא בגבורה דאבא, ולכן נקראת אלהים, [וכן נקראת] בית דין, ומצורף לזה תואר גדול, שמדת גדולתה ממתקתה וזהו בית דין הגדול. ועוד רב בדינו ורב בזכויו, שכל הגבורות והחסדים מתייחסים לה, אפילו הח"ג דאבא נקראים על שמה, כי לא יתגלו אורות אבא בעצמותם באצילות כי אם בהתלבשותם באי'. והקדים רב בדינו לרב בזכויו, מפני שעיקרה דינים. וכן באות א' של אלקים קודם השב"א אל הסג"ל שהוא הממותק. וז"ל (שיה"ש ג) 'אל יחסר המוג', שפסוק זה רומז לסנהדרין גדולה כנזכר במדרש (שיה"ש"ר ס).

א. עפ"י הרמ"ק וז"ל: הענין כי האדם ישפט לפי מעשיו, כי בהיות האדם בלתי מתכשר במעשיו כראוי, כל דינו יהיו נדונים על פי בית דין של מטה, בסוד שבעים סנהדרין כדפירשו בוהר פרשת וירא (ח"א ק) בפסוק (בראשית ט' כד) 'ה' המטיר על סדום' וכו', שהם שבעים מלאכים המשתתפין עם השכינה שם אדני' לדון. אמנם למעלה בסוד הבינה לא יהיה נדון שם אלא האיש הכשר אשר מעשיו הגונים, או דבר כולל שיצדק בו ואמרו דבר גדול, כאמרו (שמות י"ב כב) 'והיה כל הדבר הגדול יביאו אליך', ואין לך דבר גדול אלא או כלל דברים רבים, או פרטי באיש הגון לפי רוב מעשיו. ולזה הוזהרנו בכשרון המעשה עד שיהיה משפטינו נדון ע"פ בית דין הגדול וזהו שאמר 'לקבל בית דין גדול עליהו'.

ב. דברים (ז' ח"א), 'פי' 'פלא מקד דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין וכן נגע לנגע דברי ריבת בשערי וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר יהוה אליהו ב'. נבאת אל התפינים הלויים ואל השפט אשר יהיה בימים ההם ונרשפת ויהידי לך את דבר המשפט. ועשיית על פי הדבר אשר יגיד לך מן המקום ההוא אשר יבחר יהוה ושמרת לעשות ככל אשר ירוף. על פי התורה אשר ירוף ועל המשפט אשר יאמרו לך פעשה לא תסור מן הדבר אשר יגיד לך ימין ושמאל'.

ג. עפ"י הרמ"ק, ולביאור הענין נעתיק דבריו וז"ל: כי הבינה מצד הגבורה יש בה דין חזק בסוד דיינו מתערין מינה ומשם הוא רב

בְּנוֹנָא דְאַתְמַר (דברים יז טו) **'שׁוֹם תְּשִׂים עֲלֶיךָ מֶלֶךְ בְּפִקּוּדָא,**
'שׁוֹם' לְעֵירָא, 'תְּשִׂים' לְתַתָּא. הָכִי לְקַבֵּל עֲלֶיהָ בֵּית דִּין רַבְרָבָא,
אִף עַל גַּב דְּקַבִּיל עֲלֶיהָ בֵּית דִּין זְעִירָא. בֵּית דִּין זְעִירָא, בֵּית
דִּין שָׁל שְׁלֹשָׁה, מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָּא תַתָּא. בֵּית דִּין רַבְרָבָא,
מֵאֲלִין סְנֵהֲדְרֵי גְדוּלָּה.
אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, שְׁבַעִים סְנֵהֲדְרֵי גְדוּלָּה הָווּ, וְאַנְתְּ רַבְרָבָא עַל כְּלָהּוּ,

הַפְתָּר וְהַכְּבוֹד

מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָּא תַתָּא - מבחינת המלכות
 שהיא השכינה התחתונה, ויש **בֵּית דִּין רַבְרָבָא**
 - בית דין גדול מהם, והוא **מֵאֲלִין סְנֵהֲדְרֵי**
גְדוּלָּה - של שבעים זקנים, והם בית דין הגדול
 והעליון בחינת בינה¹.

רבי שמעון אמר לרעיא מהימנא שמכיון ששורש בדעת
 הוא מעל השבעים זקנים שבבית דין הגדול, ולכן 'כל
 הדבר הגדול יביאו אליך'.

יבאר שכשם שנצטוו ישראל 'שׁוֹם תְּשִׂים עֲלֶיךָ מֶלֶךְ',
 שמשמעו שתי שימות, כן נצטוו לשׁוֹם עליהם בית דין
 הגדול, מלבד הבית דין של שלשה.

בְּנוֹנָא דְאַתְמַר - כמו שנאמר (דברים יז טו) **'שׁוֹם**
תְּשִׂים עֲלֶיךָ מֶלֶךְ' שישומו ישראל מלך
 עליהם במצות ה', ונקט הכתוב 'שׁוֹם תְּשִׂים',
בְּפִקּוּדָא, - במצווה זו, שמשמעה שני שימות²,
 אחת **'שׁוֹם' לְעֵירָא** - שימת מלך בבחינת הבינה
 שהיא המלכות העליונה, ואחת, **'תְּשִׂים' לְתַתָּא**
 - שימת המלך למטה שהיא בחינת המלכות³,
 וכשם שנצטוו להמליך את המלך למעלה ולמטה
הָכִי לְקַבֵּל עֲלֶיהָ בֵּית דִּין רַבְרָבָא - כמו כן
 כאן המצוה היא שיקבלו ישראל עליהם את בית
 הדין הגדול, **אִף עַל גַּב דְּקַבִּיל עֲלֶיהָ בֵּית דִּין**
זְעִירָא - אף על פי שכבר קבלו עליהם בית דין
 קטן, ומבאר **שְׂבִית דִּין זְעִירָא** - בית דין הקטן,
 הוא, **בֵּית דִּין שָׁל שְׁלֹשָׁה** דיינים, והוא

סנהדרין
 גדולה
 וסנהדרין
 קטנה

אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא - אמר המאור הקדוש
 רבי שמעון בר יוחאי, לרעיא מהימנא
 משה רבינו, **שְׁבַעִים סְנֵהֲדְרֵי גְדוּלָּה הָווּ** -
 שבעים זקנים יש בסנהדרין הגדולה שהם
 מושרשים בשבע ספירות התחתונות הכלולות
 בבינה⁴, **וְאַנְתְּ רַבְרָבָא עַל כְּלָהּוּ** - ואתה
 משה רבינו גדול מהם וממונה על כולם,
 ששורשך בדעת שממנה נמשכים אלו השבעה

כל הדבר
 הגדול
 יביאו
 אליך⁵

מקורות וצינונים

מטעם שאם יתעסק האדם בקבלת מלכות שם אדני⁶ עליו
 בפירוד לא יתקיים בידו, אלא תחלה ימשוך עליו שם אדני⁷ ומיד
 יתעסק בהמלכת שם אהיה⁸ ושם הויה⁹ עליו כדי להעמיד
 השכינה, שאם לא כן תסתלק שאינה עומדת בפירוד כלל וכו',
 והוא שאמר 'שׁוֹם לעילא תשים לתתא', וכו', אמנם לענין הדין
 אינו בדרך זה, כי כבר אפשר שיקבל האדם בית דין זעירא, אמנם
 לרעתו 'כי יש נספה בלא משפט' (משלי יג כג) ומפרשין משום
 דמשפט לא אשתכח בצדק ודינים חזקים, לכך מצוה לקבל עליו
 בית דין רבבא אע"ג דקבל בית דין זעירא והוה בכשרון מעשיו
 שיהיה הוא ראוי להיות נדון בבית דין עליון כדפירשנו. עכ"ל.
 1. שהם כלולים מו' ספירות הכלולות מעשר כל אחת, [כשהם
 בשורשם שבבינת], ויחדיו עולה מניין שבעים, רמ"ק.
 2. ומה שלא נתפרש כאן ענין ב"ד של כ"ג, ראה בפירוש הרמ"ז.
 3. עפ"י הרמ"ק.

ד. כתב הרמ"ז וז"ל: **'שׁוֹם לעילא'**, שאין סברא לומר 'שׁוֹם תְּשִׂים'
 הרבה פעמים כדדרשין (ב"פ לא), 'שלח תשלח' (דברים כג ז), ודוגמתו.
 ה. הרמ"ק מבאר שקודם ימליך על עצמו בחינת המלכות עד
 שזוכה להכשיר מעשיו וזוכה להמליך על עצמו גם בחינת הבינה,
 וז"ל: וקאמר 'שׁוֹם תְּשִׂים' שתי שימות שימה אחת היא בתחילת
 כשרון המעשה שאז בטוב מעשיו ימליך עליו המלכות דהיינו
 שכינה שורה עליו, אמנם לא יספיקהו בזה, אלא לגמור הייחוד
 הגמור צריך שייטיב עוד מעשיו להמליך עליו עד הבינה [-שאו
 זוכה שמעשיו יגיעו אל הבינה ושם ידונו אותן]. והוה סוד היות
 על האדם שלוש שמות אהיה¹⁰ יהוה¹¹ אדני¹² והיינו **'שׁוֹם לעילא**
תשום לתתא' לעילא שם אהיה¹³ לתתא שם אדני¹⁴ אמנם דקדק
 באומרו **'שׁוֹם לעילא תשים לתתא'**, ולא אמר בהיפך שׁוֹם לתתא
 תשום לעילא, עם היות שהסדר כך שכך אמר **אע"ג דקבל עליה**
בית דין זעירא' דמשמע שקדם ראשונה לתתא וכדפירשנו, אלא

סֵפֶר פֶּרֶשֶׁת שׁוֹפְטִים דף ערה ע"ב תוֹמָר

'וְהָיָה כָּל תְּדַבֵּר הַגְּדוֹל יָבִיאוּ אֵלָיו וְכָל תְּדַבֵּר הַקָּטָן יִשְׁפֹּטוּ הֵם' (שמות יח כב). אֵלֵינוּ סִנְהֶדְרֵי גְדוֹלָה מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא עֲלָאָה, סִנְהֶדְרֵי קִטְנָה מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא תַתָּאָה.

הַפְתָּר וְהַכְּבוֹד

הַקָּטָן יִשְׁפֹּטוּ הֵם - היינו דברים פרטיים ידונו בבית דין של המלכות, ומבאר אֵלֵינוּ הַסִּנְהֶדְרֵי גְדוֹלָה שהם מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא עֲלָאָה - מצד השכינה העליונה שהיא הבינה, סִנְהֶדְרֵי קִטְנָה הם מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא תַתָּאָה - מצד השכינה התחתונה שהיא המלכות.

ספירות, ועליך נאמר (שמות יח כב) 'וְהָיָה כָּל הַדְּבָר הַגְּדוֹל יָבִיאוּ אֵלָיו', היינו דבר כללי, או דבר של אדם גדול וצדיק שזוכה שידונו אותו בבית דין העליון של הבינה, שנמשך אליהם הדעת שהוא בחינת משה^ב 'וְכָל הַדְּבָר

מקורות וציטוטים

י. בדמוס וילנא מוסגר הם סִנְהֶדְרֵי גְדוֹלָה, סִנְהֶדְרֵי קִטְנָה.

ג. הרמ"ק.

נפשי
צמאה
לדעת

כל רז סודך

זוהר הקדוש המבואר < עם פירוש "הכתר והכבוד"

ביאור בשפה ברורה הפותח את לב הלומד, עם מקורות וביאורים על פי גדולי המפרשים

גדולי הצדיקים שליט"א מעידים:
ביאור נפלא כזה טרם בא לעולם

